

Сарајево, 06.07.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 29.06.2020.- 03.07.2020.**

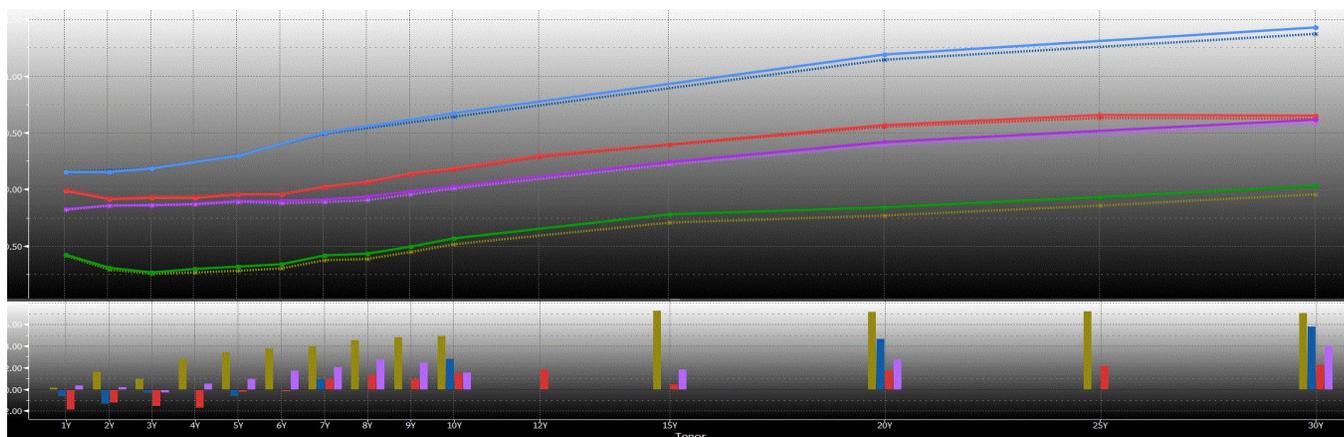
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан						
	26.6.20	-	3.7.20	26.6.20	-	3.7.20	26.6.20	-	3.7.20	26.6.20	-	3.7.20				
2 године	-0,70	-	-0,68	↗	0,17	-	0,15	↘	-0,07	-	-0,08	↘	-0,12	-	-0,13	↘
5 година	-0,71	-	-0,68	↗	0,30	-	0,30	→	-0,04	-	-0,04	→	-0,10	-	-0,09	↗
10 година	-0,48	-	-0,43	↗	0,64	-	0,67	↗	0,17	-	0,19	↗	0,01	-	0,03	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	26.6.20	-	3.7.20	
3 мјесеца	-0,531	-	-0,515	↗
6 мјесеци	-0,568	-	-0,567	↗
1 година	-0,543	-	-0,548	↘

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 03.07.2020. године (пуне линије) и 26.06.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су углавном забиљежили раст у односу на претходну седмицу, при чему су приноси њемачких обвезница повећани између 2 и 5 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница су смањени, па је принос десетогодишњих обвезница забиљежио пад од скоро 4 базна поена, на ниво од 1,255%. Неизвјесност наставка учешћа Deutsche Bundesbank у оквиру програма куповина обвезница јавног сектора ЕЦБ је у петак окончана након што је Парламент Немачке гласањем подржао објашњење које је ова централна банка доставила. Парламент је саопштио да наведене мјере задовољавају захтјев Уставног суда Немачке да Парламент ревидира да ли су исте „пропорционалне“.

Према плану емисија за трећи квартал ове године Немачка би требало да прикупи 146 милијарди EUR путем емисије обвезница и инструмената тржишта новца, што је скоро три пута више у односу на раније планове. Немачки Ifo институт је смањило прогнозе раста БДП-а Немачке за следећу годину на 6,4%, док је прије пет седмица очекивано да ће раст износити изнад 10%. Централна банка Ирске је објавила да би БДП ове земље могао забиљежити пад од 9% у текућој

години под базним сценаријем, који укључује постепено укидање рестрикција. За Шпанију је објављен податак да је сваке седмице у просјеку 178.000 радника изашло из програма „на чекању“, те се око 1,75 милиона радника са 1. јулом вратило на посао. То представља смањење од скоро 50% у односу на 3,4 милиона радника који су били уврштени у поменути програм на крају априла. Члан ИВ ЕЦБ Панета је нагласио да би дезинфлационе снаге могле вјероватно остати снажне, како у Европи тако и глобално. Његова колегица Schnabel је изјавила да би стопа инфлације могла остати близу нивоа од 0% већим дијелом сљедеће године те да су и негативне стопе инфлације могуће, а додала је и да је мало вјероватно да ће бити потребно да се хитни програм куповина обвезница (PEPP) додатно проширује, као и да је могуће да неће бити у потпуности искориштен. Главни економиста ЕЦБ Лејн је одбацио наводе да ЕЦБ дјелује на контролу криве приноса или циљаног нивоа кретања приноса те рекао да то није дио онога што ЕЦБ ради. Крајем прошле седмице на тржишту се појавила непотврђена информација да би УВ ЕЦБ могло бити суочено с потенцијалним неслагањем о питању колико посљедњи уведени програм хитног финансирања (PEPP) треба да нагиње ка слабијим чланицама еврозоне, попут Италије. Као опасност ове, још увијек хипотетичке дебате, наводи се да би несугласице могле поткопати програм који је уведен на врхунцу кризе с циљем увјеравања инвеститора у одлучност ЕЦБ да одбрани интегритет евра. Овакве шпекулације су се појавиле након што је члан УВ ЕЦБ Knot у петак изјавио да Европа не би требало да се превише ослања на монетарну политику као прву линију одбране од економског пада узрокованог пандемијом. Он је додао и да слово „Е“ у називу програму PEPP представља хитност (енг. emergency), те да је важно јасно нагласити привремену природу овог програма. Истовремено, уочи ЕУ самита, заказаног за 17-18. јули, предсједник Савјета Европе Michel би требало да сутра презентује компромисно рјешење којим се настоје уклонити разлике између богатијих чланица и оних које очекују помоћ од ЕУ фонда опоравка вриједности 750 милијарди EUR. Канцеларка Меркел је упозорила чланице ЕУ да „свијет гледа“ Европу позвајући их да закључе договор о Европском фонду опоравка. Да би овај приједлог Европске комисије био подржан потребна је једногласна одлука чланица, а аналитичари наводе да чак и ако се постигне договор на самиту овог мјесеца, овај програм може ступити на снагу најраније почетком наредне године. Економски подаци објављени у посматраном периоду за еврозону су углавном били бољи од очекивања, а посебно треба истаћи приближивање PMI индекса граничним вриједностима од 50 поена забиљеженим у јуну, након што су исти у марту биљежили рекордно ниске нивое.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	ЈУН	80,0	75,7	67,5
2.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	ЈУН	0,2%	0,3%	0,1%
3.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	ЈУН	0,8%	0,8%	0,9%
4.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	МАЈ	-4,5%	-5,0%	-4,5%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.)	ЈУН	46,9	47,4	39,4
6.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.)	ЈУН	47,3	48,3	30,5
7.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	ЈУН	47,5	48,5	31,9
8.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	МАЈ	-3,2%	3,8%	-6,4%
9.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	МАЈ	-	6,5%	0,4%
10.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	МАЈ	-13,5%	-8,3%	-32,7%
11.	Биланс буџета – Француска (у милијардама EUR)	МАЈ	-	-117,9	-92,1
12.	БДП – Шпанија (квартално) финал.	I квартал	-5,2%	-5,2%	0,4%
13.	Стопа незапослености – ЕЗ	МАЈ	-	5,4%	5,3%
14.	Стопа незапослености – Њемачка	ЈУН	6,5%	6,4%	6,3%
15.	Стопа незапослености – Белгија	МАЈ	-	5,4%	5,3%
16.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	МАЈ	7,9%	7,8%	6,6%
17.	Промјена броја незапослених (у '000) – Шпанија	ЈУН	-113,0	5,1	26,6

САД

Предсједник Феда Powell приликом излагања пред комитетом за финансијске услуге изјавио да је будућа путања за економију изузетно неизвјесна те да ће увелико зависити од успјешности обуздавања вируса, као и да је мало вјероватно да ће доћи до потпуног опоравка док људи не буду увјерени да је сигурно да се поново почну бавити већим бројем активности. Такође, Powell сматра да је пуни опоравак мало вјероватан све док људи не буду увјерени да је сигурно да се укључе у бројне активности те је додао да би други талас ширења вируса могао утицати на то да се грађани повуку и смање повјерење које економији треба, у смислу да се врате економске активности које подразумијевају „гужву“.

Током протекле седмице објављен је записник с посљедње сједнице FOMC-а која је одржана у јуну из којег је евидентно да су званичници наставили дискутовати о предностима тзв. контроле криве приноса. Чланови овог тијела нису били одлучни о питању политике која подразумијева да Фед купује или продаје колико год је потребно државних обвезница како би се одржао одређени ниво криве приноса. Неки чланови су изјавили да би то могло да послужи као „моћно средство за обавезивање“ док су остали изнијели забринутост везано за начин имплементирања ових одлука. Поред тога, из записника је јасно да ће Фед вјероватно задржати веома прилагодљиву монетарну политику и финансијске услове у наредном периоду. Представнички дом је одобрио буџет за инфраструктуру вриједан 1,5 билиона долара који је подржан са 233:188 гласова, али је Сенат истакао да неће одобрити ову мјеру.

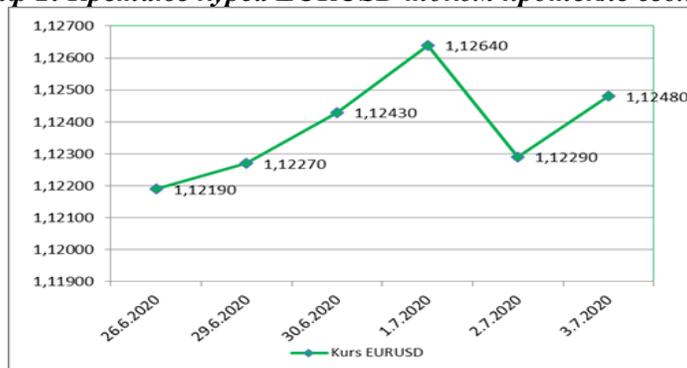
Предсједник Феда из St. Louisa Bullard је изјавио да иако је први иницијални талас ширења пандемије током марта и априла прошао, зараза је и даље присутна и још увијек може да изненадите упозорио да би без детаљног управљања ризиком у дијелу здравствене политике, могло да дође до значајних банкрота што би могло подстаћи финансијску кризу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Прерађивачки сектор Фед из Даласа	АПР	-21,4	-6,1	-49,2
2.	Повјерење потрошача	ЈУН	91,5	98,1	85,6
3.	МБА апликације за хипотекарне кредите	26. јун	-	-1,8%	-8,7%
4.	ADP промјена броја запослених	ЈУН	2.900.000	2.369.000	3.065.000
5.	ISM прерађивачки сектор	ЈУН	49,8	52,6	43,1
6.	Промијена запослених у нефармерском сектору	ЈУН	3.230.000	4.800.000	2.699.000
7.	Стопа незапослености	ЈУН	12,5%	11,1%	13,3%
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	27. јун	1.350.000	1.427.000	1.482.000
9.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	20. јун	19.000.000	19.290.000	19.231.000
10.	Трговински биланс (у млрд USD)	МАЈ	-53,2	-54,6	-49,8
11.	Фабричке поруџбине	МАЈ	8,6%	8,0%	-13,5%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,1219 на ниво од 1,1248.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Премијер Johnson је обећао „Рузвелтски потицај“ јавној потрошњи те изјавио да би повратак мјерама штедње била грешка. Johnson је најавио да ће удвостручити планове за повећање инвестиција и да ће Влада, која је већ најавила хитну потрошњу и мјере пореских олакшица које се процијењују на 133 милијарди GBP, наставити да помаже грађане и компаније. Овим је Johnson потврдио обавезивање на дугорочно инвестирање у неким од најугроженијих региона у земљи уз појачана улагања у путеве, школе и болнице, сматрајући да баланс у буџету треба да сачека док се не осигура опоравак. На питање да ли ће доћи до повећања стопе ПДВ-а, Johnson је истакао да треба сачекати ставове министра финансија који ће бити изнијети у наредним седмицама и мјесецима. Ипак, Johnson је апсолутно увјерен да ће пореско оптерећење бити умјерено и разумно, колико год је то могуће.

Члан MPC BoE Haskel је изјавио да постоји ризик да ће економија бити теже погођена кризом изазваном КОВИД-19 него што је BoE раније очекивала те да постоје знакови растуће незапослености. У том контексту Haskel је истакао да вјерује да је садашња монетарна политика одговарајућа те да су, у основи, присутни ризици економског успорења.

Крајњи рок у којем је било могуће продужити Брежит је прошао, а продужење, како је и било очекивано, није затражено. ЕУ преговарачи су 30. јуна одбили посљедњи приједлог Велике Британије у дијелу пословања финансијских компанија с осталих 27 земаља унутар ЕУ блока те су оптужили Велику Британију да покушава да зацпа што је могуће више користи јединственог тржишта. Барниер је упозорио индустрију да се припреми за 1. јануар јер ће се десити „велике промјене“ када финансијске компаније из Велике Британије изгубе њихова пасошка права да нуде услуге широм ЕУ.

Влада премијера Johnsona ће омогућити усељавање скоро три милиона грађана Хонг Конга у Велику Британију, чиме ризикују даљу ескалацију тензија с Кином након што је ова земља примјенила свеобухватан закон о сигурности над некадашњом колонијом Велике Британије.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Одобрени хипотекарни кредити МАЈ	25.000	9.300	15.900
2.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) МАЈ	-	11,9%	9,5%
3.	БДП (Q/Q) F I квартал	-2,0%	-2,2%	0,0%
4.	Лична потрошња (Q/Q) F I квартал	-1,7%	-2,9%	-0,1%
5.	Потрошња владе (Q/Q) F I квартал	-2,6%	-4,1%	0,6%
6.	Извоз (Q/Q) F I квартал	-12,2%	-13,5%	4,4%
7.	Увоз (Q/Q) F I квартал	-9,4%	-9,4%	-0,1%
8.	Укупне пословне инвестиције F (Q/Q) I квартал	0,0%	-0,3%	-0,3%
9.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) ЈУН	0,9%	-0,1%	1,8%
10.	Gfk повјернеје потрошача F ЈУН	-29	-27	-30
11.	PMI услужни сектор F ЈУН	47,0	47,1	29,0
12.	PMI композитни индекс F ЈУН	47,6	47,7	30,0

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,90948 на ниво од 0,90126, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,2336 на ниво од 1,2483.

ЈАПАН

Настојање BoJ да одржи трошкове посуђивања ниским усљед економског ударца од пандемије долази са трошком по банке Јапана, које су суочене са ултра ниским каматним стопама већ неколико декада. Раст трошкова кредитирања негативно дјелује на све финансијске институције, али је овај удар посебно изражен по мање регионалне банке које чине око половине кредитирања у Јапану и суочавају се с веома ниским маргинама зараде, које већ сада износе око 0,2%. Нови члан ИВ БоЈ Накамура је изјавио да је тренутна економска ситуација прилично озбиљна те да ова

централна банка мора „рано одговорити“ на силазне ризике који би се могли појавити услед пандемије коронавируса. Такође, Накамура је изјавио да у Јапану неће бити одржив раст инфлације уколико економски услови не дозволе ВоЈ да напусти негативне каматне стопе. Приноси обвезница Јапана са роком доспијећа од 20 и 40 година су забиљежили највеће нивое од марта 2019. године, а стабилан раст биљеже од половине јуна када се показало да гувернер ВоЈ Курода није исувише забринут због оваквих кретања. Стога је крива приноса државних обвезница забиљежила повећање нагиба, што је и био циљ неконвенционалне политике контроле криве приноса која се проводи од 2016. године. ВоЈ дјелује на таргетирани ниво приноса обвезница с роком доспијећа до 10 година.

Малопродаја у Јапану је у мају на годишњем нивоу већ други мјесец забиљежила двоцифрени пад (у априлу је смањена за 13,9%), што указује на тежак ударац повјерења потрошача услед пандемије те на изгледе економског опоравка. Одржив пад потражње повећава ризике да би економија Јапана могла остати у рецесији дуже него што се очекује, као и да би оживљавање економије могло бити више споро. Такође, објављени су подаци о наставку смањења индустријске производње, ако и паду производње аутомобила, који указују на даљи пад активности у Јапану, упркос укидању ванредног стања широм земље. Аналитичари предвиђају да се економија Јапана налази на путу ка значајној контракцији у другом кварталу због негативног утицаја избијања пандемије на глобалну потражњу за добрима и на затварање компанија.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни	
				Период	
1.	Малопродаја (Г/Г)	МАЈ	-11,6%	-12,3%	-13,9%
2.	Индустријска производња (Г/Г) прелим.	МАЈ	-23,1%	-25,9%	-15,0%
3.	Производња аутомобила (Г/Г)	АПР	-	-46,1%	-8,0%
4.	Продаја аутомобила (Г/Г)	ЈУН	-	-26,0%	-40,2%
5.	РМІ индекс прерађивачког сектора (финал.)	ЈУН	37,8	40,1	38,4
6.	РМІ индекс услужног сектора (финал.)	ЈУН	42,3	45,0	26,5
7.	РМІ композитни индекс (финал.)	ЈУН	37,9	40,8	27,8
8.	Монетарна база (Г/Г)	ЈУН	-	6,0%	-3,9%

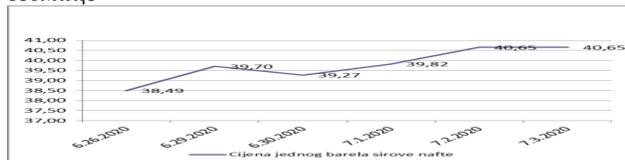
ЈПУ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 120,28 на ниво од 120,95. ЈПУ је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа од 107,22 на ниво од 107,51.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 38,49 USD (34,31 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је биљежила раст те је крајем седмице премашила ниво од 40 долара по барелу, углавном под утицајем вијести да су залихе нафте САД смањене више од очекивања, што је надмашило забринутост због негативних ефеката ширења КОВИД-19. Према подацима праћења испорука нафте извоз из Саудијске Арабије је у јуну смањен на 5,7 милиона барела на дневном нивоу, што представља најнижи ниво у посљедњих више од три године, након што је имплементирано рекордно смањење производње овог енергента. Током другом квартала цијена нафте је на берзи у Њујорку повећана за 92%, након што је забиљежен најгори квартал по питању цијене нафте, а што је резултат смањења обима производње ОПЕС+, као и повећања обима потрошње нафте у Кини. Крајем седмице цијена нафте је наставила да се одржава на нивоу преко 40 долара по барелу под утицајем агресивнијег смањења понуде нафте и економских података за САД који су били бољи од очекивања. ОПЕС+ су наставиле са политиком смањења понуде, док је Русија показала потпуно испуњење својих обавеза везано за ово питање други мјесец заредом. ОПЕС+ још увијек нису донијели одлуку о томе да ли ће се смањење обима производње од 9,6 милиона барела дневно продужити и током аугуста. ОПЕС је смањео обим производње нафте на најниже нивое од 1991. године, односно од Заливског рата, са циљем оживљавања тржишта овог енергента.

На затварању тржишта у четвртак цијена једног барела сирове нафте је износила 40,65 USD (36,20 EUR). Тржиште нафте у САД је у петак било затворено због празника. На седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 5,61%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржање одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила

1.771,29 USD (1.578,83 EUR).

Током протекле седмице цијена злата се углавном кретала у узаном интервалу око 1.770 долара по унци. Према подацима фондова који тргују златом, оваква потражња за златом, као што је то случај у овом кварталу, није виђена од времена финансијске кризе. Тако је од почетка априла имовина ETF-ова у злату повећана за више од 12 милиона унци те је на путу да забиљежи највеће квартално повећања од првог квартала 2009. године. Током трговања, у сриједу, цијена овог племенитог метала је биљежила раст, те се приближила нивоу од 1.790 долара по унци под утицајем забринутости због ширења пандемије, као и монетарних и фискалних стимуланса. Фјучерси на злато који доспијевају у аугусту су током седмице повећани на 1.800 долара по унци први пут од 2011. године. Ипак, након што је објављен записник с посљедњег састанка FOMC-а, цијена злата је поново смањена. Подаци које је објавила LBMA су показали да се у трезорима у Лондону на крају марта текуће године држало рекордних 8.515 тона злата. Исто тако, залихе злата на COMEX берзи настављају да се повећавају, те су сада скоро четири пута веће у односу на стање које је постојало у првом кварталу.

Крајем седмице су објављени подаци с тржишта рада у САД који су били бољи од очекивања. Упркос томе, цијена злата се није значајније мијењала те се одржавала око нивоа од 1.770 долара по унци.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.772,05 USD (1.575,44 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 0,04%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

